ماڵباتی مامۆستایانی ئەهلی لە ئەرەبکا دژی ڕەوشی ئابووری ڕاگەیاندن

بەرگری کردن لە ڕەوشی ئابووری و کۆمەڵایەتی ئەو کەسانەی کە بە درێژایی ساڵانێکی زۆر لە ئەرەبکا کار دەکەن، ئامانجی سەرەکی کۆبوونەوەی ڕۆژی دووشەممە بوو کە لە هۆڵی کۆنگرەی نیشتمانی لە شاری ئەرەبکا بەڕێوەچوو. ئەو کۆبوونەوەیە لەلایەن ماڵباتی مامۆستایانی ئەهلی ئەرەبکا ڕێکخرابوو و نزیکەی ٤٢٠ کەس تێیدا بەشداریان کرد، کە زۆربەیان مامۆستا و کارمەندی پەروەردەیی بوون. ئامانجی سەرەکی کۆبوونەوەکە ڕوونکردنەوەی ڕەوشی ئابووری و کۆمەڵایەتی ئەو کەسانە بوو کە ماوەیەکی درێژە بە بێ مووچە یان بە مووچەیەکی کەم کار دەکەن، بە تایبەتی لە کاتێکدا نرخی کاڵا و خزمەتگوزارییەکان بە خێرایی زیاد بووە.

ئەندامێکی باڵای ماڵباتی مامۆستایانی ئەهلی ئەرەبکا لە وتارێکدا ڕایگەیاند کە زیاتر لە ٦ ساڵە مووچەی بنەڕەتی مامۆستایان بە شێوەیەکی بەردەوام کەمی کردووە بەبێ ئەوەی هیچ هەنگاوێکی یاسایی بۆ ڕاستکردنەوەی ئەو بڕە بگیرێتەبەر. وتی: «ئێمە نامانەوێت تەنها باسی کێشەکان بکەین، بەڵکو دەمانەوێت ڕێگەچارە چارەسەرکراوەکانیش پێشکەش بکەین کە دەتوانرێت لە ماوەیەکی کورتدا جێبەجێ بکرێن بەبێ ئەوەی کاریگەری لەسەر خەزێنەی گشتی دابنرێت.» ئەو ڕایگەیاند کە ماڵباتەکە ئامادەیە لەگەڵ وەزارەتی پەروەردە و وەزارەتی دارایی دانیشتن بکات بۆ دۆزینەوەی چارەسەرێکی هاوبەش.

لە کۆتایی کۆبوونەوەکەدا بڕیار درا کە داوا لە وەزارەتی پەروەردە کرێت کە بڕی ٤٥ ملیۆن دینار بۆ مووچەی مامۆستایان تەرخان بکات، هەروەها داوا کرا کە ئەو کارمەندانەی کە ماوەیەکی درێژە بە بێ مووچە کار دەکەن، وەک کارمەندی کاتی و گرێبەستی، وەک کارمەندی هەمیشەیی سەیر بکرێن. ماڵباتی مامۆستایان ڕایگەیاند کە ئەگەر هیچ هەنگاوێک نەنرێت، ئەوا ڕۆژی ٢٠ی مایۆی داهاتوو خۆپیشاندانێکی ئاشتیانە لە بەردەم وەزارەتی پەروەردە ساز دەکرێت.

کارمەندێکی باڵای وەزارەتی پەروەردە ڕایگەیاند کە وەزارەتەکە ئامادەیە گفتوگۆ لەگەڵ ماڵباتەکە بکات، بەڵام ئەو بڕە دیاریکراوە لە بودجەی ساڵی داهاتوودا نەهاتووە. وتی: «ئێمە هەوڵ دەدەین بودجەکە بگۆڕین، بەڵام پێویستە ڕەچاوی ئەوەش بکرێت کە چەند بەشێکی تر لە وەزارەتەکە داوای زیادکردنی بودجە دەکەن.» ئەو ڕایگەیاند کە داواکارییەکە لە ماوەی دوو هفتەی داهاتوودا پێشکێش بە کابینەی وەزارەت دەکرێت بۆ بڕیاردان.

بەشێکی تر لە کۆبوونەوەکە باس لە کاریگەری دەروونی و کۆمەڵایەتی ئەو بارودۆخە کرا لەسەر مامۆستایان. چەند مامۆستایەک باسیان لە وە کرد کە چۆن ناچار بوون کار لە شوێنی تر بکەن بۆ دابینکردنی خێزانەکانیان، کە ئەمەش کاریگەری لەسەر کوالێتی وانەوتنەوەکان هەیە. یەکێک لە مامۆستایانی تەمەن ٥٢ ساڵ وتی کە ساڵی ڕابردوو ناچار بووە لە دوو شوێنی جیا کار بکات بۆ دابینکردنی پێداویستیە سەرەکییەکانی ماڵەکەی، کە ئەمەش وای لێکردووە کەمتر کات بۆ خێزانەکەی بمێنێتەوە.

لە کۆتایی کۆبوونەوەکەدا بڕیار درا کە کمیتەیەک پێکبێنرێت بۆ بەڕێوەبردنی پەیوەندی نێوان ماڵباتەکە و وەزارەت، و هەروەها داوا کرا کە ڕاگەیاندنەکان ئاگاداری ئەو پرۆسەیە بکرێن کە ئەنجام دەدرێت. ماڵباتی مامۆستایان ئامادەیی خۆی دەربڕی کە هەموو ڕێگەچارەیەکی ئاشتیانە بەکار بهێنێت پێش هەر جۆرێک لە خۆپیشاندان، بەڵام ئەو کەسانەی کە بە درێژایی ساڵانێکی زۆر کار دەکەن دەبێت مووچەیەکی گونجاو وەربگرن بە پێی ئەو کارەی کە دەیکەن.

(ئەنجومەنی ٤ کۆنی قوتابیان ئامێزی هەڵبژێرا)

ئەنجومەنی ٤ کۆنی قوتابیان ئامێزی ٢ ئەندامی هەڵبژێرا، کە ٥ کەس لە ٢٠ کاندیدی پێشبڕکێکە بوون، لە ڕۆژی دووشەممە ٦ ی مایدا لە ئامادەییەکانی شارەکەدا بەڕێوەچوو. ئەم هەڵبژاردنە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی شارەوە و بە هاوکاری مامۆستایانی ڕاهێنەر ڕێکخرابوو، و ئامانجی سەرەکی بریتی بوو لە بەهێزکردنی ڕۆڵی قوتابیان لە بڕیاردان و چالاکییە کۆمەڵایەتییەکانی قوتابخانەکاندا. ٤٢٠ قوتابی لە ٣ قۆناغی جیاوازی خوێندن دەنگیان دا، کە ڕێژەی بەشداری ٦٨ لە سەدی کۆی گشتی قوتابیانەکە بوو، ئەمەش بە گوتەی بەرپرسانی پەروەردە ئاماژەیەکی باشە بە متمانەی قوتابیان بە سیستەمی دیموکراسی قوتابخانەیی.

سەرۆکی نوێی ئەنجومەنەکە کچێکی ١٧ ساڵە بە ناوی شەهد عەلی ئەحمەد هەڵبژێرا، کە پێشتر ئەندامی ئەنجومەنی ساڵی ڕابردوو بووە و باسی لە پلانەکانی خۆی کرد بۆ ڕێکخستنی کۆبوونەوەیەکی مانگانە لەگەڵ بەڕێوەبەری قوتابخانە و ئامادەکردنی ڕاپۆرتێکی ساڵانە سەبارەت بە کێشەکانی قوتابیان. وتی: «دەمەوێت ئەوە ببێتە کۆتایی ئەوە کە قسە لە پشتی دەرگاکان بکرێت و هەموو کێشەیەک بە نهێنی بمێنێتەوە، بەڵکو دەمەوێت قوتابیان بزانن کە کێ بۆچی بڕیار دەدات و چۆن کار دەکرێت.» ئەو ڕایگەیاند کە پلانی هەیە داوا بکات کە ڕۆژێکی تایبەت بۆ قوتابیان بکرێتەوە لە ساڵی خوێندنی داهاتوودا بە ناوی «ڕۆژی گۆڕینی قوتابیان».

لە کۆبوونەوەکەدا ٣ بڕیاری سەرەکی دەرچوون کە تێیاندا داوا کرا کە ٢٠ لە سەدی بودجەی ساڵانەی قوتابخانەکان ڕاستەوخۆ بە قوتابیان ڕادەستی ئەنجومەنی قوتابیان بکرێت بۆ پڕۆژە بچووکەکان، هەروەها داوا کرا کە ڕاگەیاندنەکانی قوتابخانە ٤ جار لە ساڵێکدا بە زمانی کوردی و عەرەبی چاپ بکرێن، و داوا کرا کە ئامادەیی ٣ ڕۆژ بۆ قوتابیانی دووگیان ڕەچاو بکرێت بەبێ ئەوەی کاریگەری لەسەر ئەنجامی خوێندنیان هەبێت. هەر یەک لە بڕیارەکانیش بە زۆرینەی دەنگ پەسەند کران، کە ئەمەش بە گوتەی بەرپرسانی پەروەردە نیشانەی ئەوە بوو کە قوتابیان چۆن بە جدی مامەڵە لەگەڵیاندا کراوە.

بەڕێوەبەری پەروەردەی شارەکە ڕایگەیاند کە ئەو پرۆژانەی کە ئەنجومەنی قوتابیان پێشنیاری دەکات بە پێویستی دەزانرێت و ئامادەن بە هاوکاری لەگەڵیاندا جێبەجێ بکرێن، بەڵام پێویستیان بە ڕەچاوکردنی بودجەی گشتی هەیە. ئەو ڕایگەیاند کە داواکارییەکە لە ماوەی دوو هفتەی داهاتوودا پێشکێش بە کابینەی وەزارەت دەکرێت بۆ بڕیاردان. ئەو بڕیارە وا چاوەڕێ دەکرێت لە مانگی ئەیلوولی داهاتوودا جێبەجێ بکرێت، کە ئەمەش بە گوتەی چاودێرانی پەروەردە یەکێکە لە خێراترین هەنگاوەکان لە ساڵی ڕابردووەوە.

پلانەکە ئەوەیە ئەمساڵ ٦٤٠ مامۆستای نوێ لە ئەرەبکا دامەزرێنرێن

(**هەڤپەیڤینا ئەنوەر مەلا عەبدوڵڵا**)

بەڕێوەبەری گشتی پەروەردەی شارەکە ڕایگەیاند کە ئەو کەسانەی کە بڕوانامەی بەکالۆریۆس و دیپلۆمیان هەیە لە بواری وانەوتنەوە، دەتوانن داوا بکەن بە بەشداری تاقیکردنەوەیەکی تایبەت کە لە ٢٠ی ئەیلوولدا لە هۆڵی کۆنسێرڤاتواری شارەکە ئەنجام دەدرێت. ئەو کەسانەی کە پێشتر وەک کارمەندی کاتی کار کردووە و ماوەی زیاتر لە ٢ ساڵ خزمەتیان کردووە، ئەوانیش بە پێی یاسا مافی ئەوەیان هەیە بە بێ تاقیکردنەوە بگەڕێنرێنەوە سەر کار، بەڵام ئەو کەسانەی کە ماوەیان کەمتر بووە پێویستیان بە تاقیکردنەوە هەیە.

بڕی ٦٤٠ مامۆستای نوێ لە ٤ قۆناغی جیاوازی خوێندن دامەزرێنرێن، کە ٢٤٠ کەسیان بۆ قۆناغی سەرەتایی و ٢٤٠ کەسیان بۆ قۆناغی ناوەندی و ١٦٠ کەسیان بۆ قۆناغی ئامادەیی تەرخان کراوە. بەڕێوەبەری گشتی پەروەردە ڕایگەیاند کە ئەم ژمارەیە لە ٥ ساڵی ڕابردووەوە زۆرترین ژمارەی مامۆستایانە کە بە یەکجار دامەزرێنرێن، هۆکاری ئەمەش بریتی بووە لە کۆتایی هێنان بە کەمی مامۆستایان لە قوتابخانە گوندییەکاندا و زیادکردنی ژمارەی قوتابیان لە شارەکە بە هۆی گەڕانەوەی کۆچبەرانەوە.

بەڕێوەبەری پەروەردە ئاماژەی بە کێشەکانی ڕەوشی ئابووری مامۆستایان کرد و وتی: «ئێمە دەزانین کە مووچەی مامۆستایان کەمە بەراورد لەگەڵ کارمەندانی تر، بەڵام ئەمە بەرپرسیارێتییەکی نیشتمانییە کە ئەو کەسانە بگەڕێنرێنەوە سەر کار کە ئامادەن بە دڵسۆزی کار بکەن لە قوتابخانەکانی نێو گوندەکان.» ئەو ڕایگەیاند کە وەزارەتی دارایی ڕازی بووە لە داهاتووی ساڵی دارایی داهاتوودا بڕی ٤٥ ملیۆن دینار بۆ مووچەی مامۆستایان تەرخان بکات، کە ئەمەش ٢٠ لە سەدی کۆی گشتی داواکارییەکە پێکدێنێت.

لە لایەکی تریشەوە، ماڵباتی مامۆستایانی ئەهلی ئەرەبکا ڕایگەیاند کە ئەگەر هیچ هەنگاوێک نەنرێت، ئەوا ڕۆژی ٢٠ی مایۆی داهاتوو خۆپیشاندانێکی ئاشتیانە لە بەردەم وەزارەتی پەروەردە ساز دەکرێت. سەرۆکی ماڵباتەکە، کە ناوی ئەحمەد عەلی سەلاحە، وتی: «ئێمە هەوڵ دەدەین بە شێوەیەکی شارستانی داوا بکەین، بەڵام ئەگەر گوێ نەگیرێت، ناچارین ڕێگەی تر بگرینەبەر.» ئەو ڕایگەیاند کە ٤٢ مامۆستا لە ساڵی ڕابردووەوە داوای گواستنەوەیان کردووە بۆ شارەکانی تر بە هۆی کێشەی ئابووری.

بەڕێوەبەری پەروەردە ڕایگەیاند کە داواکارییەکانی گواستنەوە لە ماوەی ٦٠ ڕۆژی داهاتوودا لەلایەن لیژنەیەکەوە هەڵدەسەنگێنرێن، و ئەوانەی کە پێویستیان بە ڕاهێنان هەیە بۆ بواری نوێی وانەوتنەوە، وەزارەتەکە ئامادەیە بە خۆڕایی ڕاهێنانیان بۆ بکات لە ماوەی ساڵێکدا. ئەو ڕایگەیاند کە ئەم پرۆژەیە پشت بە یارمەتی دارایی نێودەوڵەتی دەبەسترێت، کە ڕێکخراوێکی نێودەوڵەتی ئامادەیە ٤٠ ملیۆن دۆلار بۆ ئەم مەبەستە دابین بکات لە ماوەی ٣ ساڵدا.

(ئەنجومەنی ٤ کۆنی قوتابیان ئامێزی هەڵبژێرا)

ئەنجومەنی ٤ کۆنی قوتابیان ئامێزی ٢ ئەندامی هەڵبژێرا، کە ٥ کەس لە ٢٠ کاندیدی پێشبڕکێکە بوون، لە ڕۆژی دووشەممە ٦ ی مایدا لە ئامادەییەکانی شارەکەدا بەڕێوەچوو. ئەم هەڵبژاردنە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی شارەوە و بە هاوکاری مامۆستایانی ڕاهێنەر ڕێکخرابوو، و ئامانجی سەرەکی بریتی بوو لە بەهێزکردنی ڕۆڵی قوتابیان لە بڕیاردان و چالاکییە کۆمەڵایەتییەکانی قوتابخانەکاندا. ٤٢٠ قوتابی لە ٣ قۆناغی جیاوازی خوێندن دەنگیان دا، کە ڕێژەی بەشداری ٦٨ لە سەدی کۆی گشتی قوتابیانەکە بوو، ئەمەش بە گوتەی بەرپرسانی پەروەردە ئاماژەیەکی باشە بە متمانەی قوتابیان بە سیستەمی دیموکراسی قوتابخانەیی.

سەرۆکی نوێی ئەنجومەنەکە کچێکی ١٧ ساڵە بە ناوی شەهد عەلی ئەحمەد هەڵبژێرا، کە پێشتر ئەندامی ئەنجومەنی ساڵی ڕابردووە بووە و باسی لە پلانەکانی خۆی کرد بۆ ڕێکخستنی کۆبوونەوەیەکی مانگانە لەگەڵ بەڕێوەبەری قوتابخانە و ئامادەکردنی ڕاپۆرتێکی ساڵانە سەبارەت بە کێشەکانی قوتابیان. وتی: «دەمەوێت ئەوە ببێتە کۆتایی ئەوە کە قسە لە پشتی دەرگاکان بکرێت و هەموو کێشەیەک بە نهێنی بمێنێتەوە، بەڵکو دەمەوێت قوتابیان بزانن کە کێ بۆچی بڕیار دەدات و چۆن کار دەکرێت.» ئەو ڕایگەیاند کە پلانی هەیە داوا بکات کە ڕۆژێکی تایبەت بۆ قوتابیان بکرێتەوە لە ساڵی خوێندنی داهاتوودا بە ناوی «ڕۆژی گۆڕینی قوتابیان».

لە کۆبوونەوەکەدا ٣ بڕیاری سەرەکی دەرچوون کە تێیاندا داوا کرا کە ٢٠ لە سەدی بودجەی ساڵانەی قوتابخانەکان ڕاستەوخۆ بە قوتابیان ڕادەستی ئەنجومەنی قوتابیان بکرێت بۆ پڕۆژە بچووکەکان، هەروەها داوا کرا کە ڕاگەیاندنەکانی قوتابخانە ٤ جار لە ساڵێکدا بە زمانی کوردی و عەرەبی چاپ بکرێن، و داوا کرا کە ئامادەیی ٣ ڕۆژ بۆ قوتابیانی دووگیان ڕەچاو بکرێت بەبێ ئەوەی کاریگەری لەسەر ئەنجامی خوێندنیان هەبێت. هەر یەک لە بڕیارەکانیش بە زۆرینەی دەنگ پەسەند کران، کە ئەمەش بە گوتەی بەرپرسانی پەروەردە نیشانەی ئەوە بوو کە قوتابیان چۆن بە جدی مامەڵە لەگەڵیاندا کراوە.

بەڕێوەبەری پەروەردە ڕایگەیاند کە ئەو پرۆژانەی کە ئەنجومەنی قوتابیان پێشنیاری دەکات بە پێویستی دەزانرێت و ئامادەن بە هاوکاری لەگەڵیاندا جێبەجێ بکرێن، بەڵام پێویستیان بە ڕەچاوکردنی بودجەی گشتی هەیە. ئەو ڕایگەیاند کە داواکارییەکە لە ماوەی دوو هفتەی داهاتوودا پێشکێش بە کابینەی وەزارەت دەکرێت بۆ بڕیاردان. ئەو بڕیارە وا چاوەڕێ دەکرێت لە مانگی ئەیلوولی داهاتوودا جێبەجێ بکرێت، کە ئەمەش بە گوتەی چاودێرانی پەروەردە یەکێکە لە خێراترین هەنگاوەکان لە ساڵی ڕابردووەوە.

ماڵباتی مامۆستایانی ئەهلی ئەرەبکا ٤٢٠ کەس تێیدا بەشدار بوون

ماڵباتی مامۆستایانی ئەهلی ئەرەبکا ڕۆژی دووشەممە ٦ ی مایی ٢٠٢٤ کۆبوونەوەیەکی فراوانی لە هۆڵی کۆنسێرڤاتواری شارەکە ساز کرد، کە ٤٢٠ کەس تێیدا بەشدار بوون. ئامانجی سەرەکی کۆبوونەوەکە بریتی بوو لە ڕوونکردنەوەی ڕەوشی ئابووری و کۆمەڵایەتی ئەو کەسانە کە ماوەیەکی درێژە بە بێ مووچە یان بە مووچەیەکی کەم کار دەکەن، بە تایبەتی لە کاتێکدا نرخی کاڵا و خزمەتگوزارییەکان بە خێرایی زیاد بووە. ئەندامێکی باڵای ماڵباتەکە ڕایگەیاند کە زیاتر لە ٦ ساڵە مووچەی بنەڕەتی مامۆستایان بە شێوەیەکی بەردەوام کەمی کردووە بەبێ ئەوەی هیچ هەنگاوێکی یاسایی بۆ ڕاستکردنەوەی ئەو بڕە بگیرێتەبەر.

ئەندامێکی باڵای ماڵباتی مامۆستایانی ئەهلی ئەرەبکا لە وتارێکدا ڕایگەیاند کە زیاتر لە ٦ ساڵە مووچەی بنەڕەتی مامۆستایان بە شێوەیەکی بەردەوام کەمی کردووە بەبێ ئەوەی هیچ هەنگاوێکی یاسایی بۆ ڕاستکردنەوەی ئەو بڕە بگیرێتەبەر. وتی: «ئێمە نامانەوێت تەنها باسی کێشەکان بکەین، بەڵکو دەمانەوێت ڕێگەچارە چارەسەرکراوەکانیش پێشکەش بکەین کە دەتوانرێت لە ماوەیەکی کورتدا جێبەجێ بکرێن بەبێ ئەوەی کاریگەری لەسەر خەزێنەی گشتی دابنرێت.» ئەو ڕایگەیاند کە ماڵباتەکە ئامادەیە لەگەڵ وەزارەتی پەروەردە و وەزارەتی دارایی دانیشتن بکات بۆ دۆزینەوەی چارەسەرێکی هاوبەش.

لە کۆتایی کۆبوونەوەکەدا بڕیار درا کە داوا لە وەزارەتی پەروەردە کرێت کە بڕی ٤٥ ملیۆن دینار بۆ مووچەی مامۆستایان تەرخان بکات، هەروەها داوا کرا کە ئەو کارمەندانەی کە ماوەیەکی درێژە بە بێ مووچە کار دەکەن، وەک کارمەندی کاتی و گرێبەستی، وەک کارمەندی هەمیشەیی سەیر بکرێن. ماڵباتی مامۆستایان ڕایگەیاند کە ئەگەر هیچ هەنگاوێک نەنرێت، ئەوا ڕۆژی ٢٠ی مایۆی داهاتوو خۆپیشاندانێکی ئاشتیانە لە بەردەم وەزارەتی پەروەردە ساز دەکرێت.

کارمەندێکی باڵای وەزارەتی پەروەردە ڕایگەیاند کە وەزارەتەکە ئامادەیە گفتوگۆ لەگەڵ ماڵباتەکە بکات، بەڵام ئەو بڕە دیاریکراوە لە بودجەی ساڵی داهاتوودا نەهاتووە. وتی: «ئێمە هەوڵ دەدەین بودجەکە بگۆڕین، بەڵام پێویستە ڕەچاوی ئەوەش بکرێت کە چەند بەشێکی تر لە وەزارەتەکە داوای زیادکردنی بودجە دەکەن.» ئەو ڕایگەیاند کە داواکارییەکە لە ماوەی دوو هفتەی داهاتوودا پێشکێش بە کابینەی وەزارەت دەکرێت بۆ بڕیاردان.

بەشێکی تر لە کۆبوونەوەکە باس لە کاریگەری دەروونی و کۆمەڵایەتی ئەو بارودۆخە کرا لەسەر مامۆستایان. چەند مامۆستایەک باسیان لە وە کرد کە چۆن ناچار بوون کار لە شوێنی تر بکەن بۆ دابینکردنی خێزانەکانیان، کە ئەمەش کاریگەری لەسەر کوالێتی وانەوتنەوەکان هەیە. یەکێک لە مامۆستایانی تەمەن ٥٢ ساڵ وتی کە ساڵی ڕابردوو ناچار بووە لە دوو شوێنی جیا کار بکات بۆ دابینکردنی پێداویستیە سەرەکییەکانی ماڵەکەی، کە ئەمەش وای لێکردووە کەمتر کات بۆ خێزانەکەی بمێنێتەوە.

لە کۆتایی کۆبوونەوەکەدا بڕیار درا کە کمیتەیەک پێکبێنرێت بۆ بەڕێوەبردنی پەیوەندی نێوان ماڵباتەکە و وەزارەت، و هەروەها داوا کرا کە ڕاگەیاندنەکان ئاگاداری ئەو پرۆسەیە بکرێن کە ئەنجام دەدرێت. ماڵباتی مامۆستایان ئامادەیی خۆی دەربڕی کە هەموو ڕێگەچارەیەکی ئاشتیانە بەکار بهێنێت پێش هەر جۆرێک لە خۆپیشاندان، بەڵام ئەو کەسانەی کە بە درێژایی ساڵانێکی زۆر کار دەکەن دەبێت مووچەیەکی گونجاو وەربگرن بە پێی ئەو کارەی کە دەیکەن.

(ئەنجومەنی ٤ کۆنی قوتابیان ئامێزی هەڵبژێرا)

ئەنجومەنی ٤ کۆنی قوتابیان ئامێزی ٢ ئەندامی هەڵبژێرا، کە ٥ کەس لە ٢٠ کاندیدی پێشبڕکێکە بوون، لە ڕۆژی دووشەممە ٦ ی مایدا لە ئامادەییەکانی شارەکەدا بەڕێوەچوو. ئەم هەڵبژاردنە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتی پەروەردەی شارەوە و بە هاوکاری مامۆستایانی ڕاهێنەر ڕێکخرابوو، و ئامانجی سەرەکی بریتی بوو لە بەهێزکردنی ڕۆڵی قوتابیان لە بڕیاردان و چالاکییە کۆمەڵایەتییەکانی قوتابخانەکاندا. ٤٢٠ قوتابی لە ٣ قۆناغی جیاوازی خوێندن دەنگیان دا، کە ڕێژەی بەشداری ٦٨ لە سەدی کۆی گشتی قوتابیانەکە بوو، ئەمەش بە گوتەی بەرپرسانی پەروەردە ئاماژەیەکی باشە بە متمانەی قوتابیان بە سیستەمی دیموکراسی قوتابخانەیی.

سەرۆکی نوێی ئەنجومەنەکە کچێکی ١٧ ساڵە بە ناوی شەهد عەلی ئەحمەد هەڵبژێرا، کە پێشتر ئەندامی ئەنجومەنی ساڵی ڕابردووە بووە و باسی لە پلانەکانی خۆی کرد بۆ ڕێکخستنی کۆبوونەوەیەکی مانگانە لەگەڵ بەڕێوەبەری قوتابخانە و ئامادەکردنی ڕاپۆرتێکی ساڵانە سەبارەت بە کێشەکانی قوتابیان. وتی: «دەمەوێت ئەوە ببێتە کۆتایی ئەوە کە قسە لە پشتی دەرگاکان بکرێت و هەموو کێشەیەک بە نهێنی بمێنێتەوە، بەڵکو دەمەوێت قوتابیان بزانن کە کێ بۆچی بڕیار دەدات و چۆن کار دەکرێت.» ئەو ڕایگەیاند کە پلانی هەیە داوا بکات کە ڕۆژێکی تایبەت بۆ قوتابیان بکرێتەوە لە ساڵی خوێندنی داهاتوودا بە ناوی «ڕۆژی گۆڕینی قوتابیان».

لە کۆبوونەوەکەدا ٣ بڕیاری سەرەکی دەرچوون کە تێیاندا داوا کرا کە ٢٠ لە سەدی بودجەی ساڵانەی قوتابخانەکان ڕاستەوخۆ بە قوتابیان ڕادەستی ئەنجومەنی قوتابیان بکرێت بۆ پڕۆژە بچووکەکان، هەروەها داوا کرا کە ڕاگەیاندنەکانی قوتابخانە ٤ جار لە ساڵێکدا بە زمانی کوردی و عەرەبی چاپ بکرێن، و داوا کرا کە ئامادەیی ٣ ڕۆژ بۆ قوتابیانی دووگیان ڕەچاو بکرێت بەبێ ئەوەی کاریگەری لەسەر ئەنجامی خوێندنیان هەبێت. هەر یەک لە بڕیارەکانیش بە زۆرینەی دەنگ پەسەند کران، کە ئەمەش بە گوتەی بەرپرسانی پەروەردە نیشانەی ئەوە بوو کە قوتابیان چۆن بە جدی مامەڵە لەگەڵیاندا کراوە.

بەڕێوەبەری پەروەردە ڕایگەیاند کە ئەو پرۆژانەی کە ئەنجومەنی قوتابیان پێشنیاری دەکات بە پێویستی دەزانرێت و ئامادەن بە هاوکاری لەگەڵیاندا جێبەجێ بکرێن، بەڵام پێویستیان بە ڕەچاوکردنی بودجەی گشتی هەیە. ئەو ڕایگەیاند کە داواکارییەکە لە ماوەی دوو هفتەی داهاتوودا پێشکێش بە کابینەی وەزارەت دەکرێت بۆ بڕیاردان. ئەو بڕیارە وا چاوەڕێ دەکرێت لە مانگی ئەیلوولی داهاتوودا جێبەجێ بکرێت، کە ئەمەش بە گوتەی چاودێرانی پەروەردە یەکێکە لە خێراترین هەنگاوەکان لە ساڵی ڕابردووەوە.

پلانەکە ئەوەیە ئەمساڵ ٦٤٠ مامۆستای نوێ لە ئەرەبکا دامەزرێنرێن

(**هەڤپەیڤینا ئەنوەر مەلا عەبدوڵڵا**)

بەڕێوەبەری گشتی پەروەردەی شارەکە ڕایگەیاند کە ئەو کەسانەی کە بڕوانامەی بەکالۆریۆس و دیپلۆمیان هەیە لە بواری وانەوتنەوە، دەتوانن داوا بکەن بە بەشداری تاقیکردنەوەیەکی تایبەت کە لە ٢٠ی ئەیلوولدا لە هۆڵی کۆنسێرڤاتواری شارەکە ئەنجام دەدرێت. ئەو کەسانەی کە پێشتر وەک کارمەندی کاتی کار کردووە و ماوەی زیاتر لە ٢ ساڵ خزمەتیان کردووە، ئەوانیش بە پێی یاسا مافی ئەوەیان هەیە بە بێ تاقیکردنەوە بگەڕێنرێنەوە سەر کار، بەڵام ئەو کەسانەی کە ماوەیان کەمتر بووە پێویستیان بە تاقیکردنەوە هەیە.

بڕی ٦٤٠ مامۆستای نوێ لە ٤ قۆناغی جیاوازی خوێندن دامەزرێنرێن، کە ٢٤٠ کەسیان بۆ قۆناغی سەرەتایی و ٢٤٠ کەسیان بۆ قۆناغی ناوەندی و ١٦٠ کەسیان بۆ قۆناغی ئامادەیی تەرخان کراوە. بەڕێوەبەری گشتی پەروەردە ڕایگەیاند کە ئەم ژمارەیە لە ٥ ساڵی ڕابردووەوە زۆرترین ژمارەی مامۆستایانە کە بە یەکجار دامەزرێنرێن، هۆکاری ئەمەش بریتی بووە لە کۆتایی هێنان بە کەمی مامۆستایان لە قوتابخانە گوندییەکاندا و زیادکردنی ژمارەی قوتابیان لە شارەکە بە هۆی گەڕانەوەی کۆچبەرانەوە.

بەڕێوەبەری پەروەردە ئاماژەی بە کێشەکانی ڕەوشی ئابووری مامۆستایان کرد و وتی: «ئێمە دەزانین کە مووچەی مامۆستایان کەمە بەراورد لەگەڵ کارمەندانی تر، بەڵام ئەمە بەرپرسیارێتییەکی نیشتمانییە کە ئەو کەسانە بگەڕێنرێنەوە سەر کار کە ئامادەن بە دڵسۆزی کار بکەن لە قوتابخانەکانی نێو گوندەکان.» ئەو ڕایگەیاند کە وەزارەتی دارایی ڕازی بووە لە داهاتووی ساڵی دارایی داهاتوودا بڕی ٤٥ ملیۆن دینار بۆ مووچەی مامۆستایان تەرخان بکات، کە ئەمەش ٢٠ لە سەدی کۆی گشتی داواکارییەکە پێکدێنێت.

لە لایەکی تریشەوە، ماڵباتی مامۆستایانی ئەهلی ئەرەبکا ڕایگەیاند کە ئەگەر هیچ هەنگاوێک نەنرێت، ئەوا ڕۆژی ٢٠ی مایۆی داهاتوو خۆپیشاندانێکی ئاشتیانە لە بەردەم وەزارەتی پەروەردە ساز دەکرێت. سەرۆکی ماڵباتەکە، کە ناوی ئەحمەد عەلی سەلاحە، وتی: «ئێمە هەوڵ دەدەین بە شێوەیەکی شارستانی داوا بکەین، بەڵام ئەگەر گوێ نەگیرێت، ناچارین ڕێگەی تر بگرینەبەر.» ئەو ڕایگەیاند کە ٤٢ مامۆستا لە ساڵی ڕابردووەوە داوای گواستنەوەیان کردووە بۆ شارەکانی تر بە هۆی کێشەی ئابووری.

بەڕێوەبەری پەروەردە ڕایگەیاند کە داواکارییەکانی گواستنەوە لە ماوەی ٦٠ ڕۆژی داهاتوودا لەلایەن لیژنەیەکەوە هەڵدەسەنگێنرێن، و ئەوانەی کە پێویستیان بە ڕاهێنان هەیە بۆ بواری نوێی وانەوتنەوە، وەزارەتەکە ئامادەیە بە خۆڕایی ڕاهێنانیان بۆ بکات لە ماوەی ساڵێکدا. ئەو ڕایگەیاند کە ئەم پرۆژەیە پشت بە یارمەتی دارایی نێودەوڵەتی دەبەسترێت، کە ڕێکخراوێکی نێودەوڵەتی ئامادەیە ٤٠ ملیۆن دۆلار بۆ ئەم مەبەستە دابین بکات لە ماوەی ٣ ساڵدا.